

Верховний
Суд

Шоста Міжнародна науково-практична конференція
«АДМІНІСТРАТИВНА ЮСТИЦІЯ В УКРАЇНІ:
ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ»
СОЦІАЛЬНІ ПРАВА.
ВИКЛИКИ ВОЄННОГО ЧАСУ
(6 липня 2023 року)

ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПУ ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Анна БУЧИК

суддя Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду,
кандидат юридичних наук

Судова влада в Україні

навіть в умовах найважчих та безпрецедентних викликів, що постали через масштабне свавільне вторгнення на територію нашої суверенної Держави та тривалу збройну агресію з боку сусідньої рф

- є дієвим елементом демократичного врядування
- є найважливішим та найміцнішим гарантом додержання та ефективного захисту прав і свобод людини і громадянина, забезпечення сталості суспільних правовідносин, компетентного впорядкування соціальних потреб та інтересів, утвердження верховенства права, стабільності у суспільстві

запровадження воєнного стану

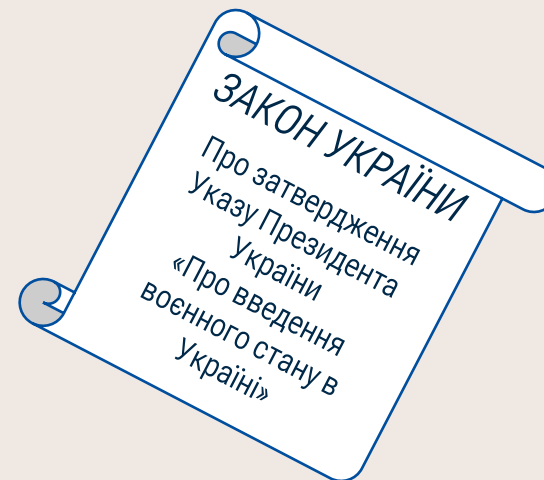
швидке вжиття першочергових та негайних заходів

мета

- подолання кризових явищ
- забезпечення трансформації та сталого функціонування судової влади в Україні
- необхідність підтримання безперервного процесу відправлення правосуддя, справедливого та публічного судочинства
- гарантування об'єктивного та дієвого незалежного механізму судового розгляду справ

труднощі

в умовах невідкладності конструктивної адаптації до реалій військового часу.

Законодавець визначив правові засади діяльності судів в умовах воєнного стану

Закон України «Про правовий режим воєнного стану»

від 12 травня 2015 року № 389-VIII

Стаття 26. Правосуддя в умовах воєнного стану

- правосуддя на території, на якій введено воєнний стан, здійснюється лише судами. На цій території діють суди, створені відповідно до Конституції України;
- скорочення чи прискорення будь-яких форм судочинства забороняється;
- у разі неможливості здійснювати правосуддя судами, які діють на території, на якій введено воєнний стан, законами України може бути змінена територіальна підсудність судових справ, що розглядаються в цих судах, або в установленому законом порядку змінено місцезнаходження судів;
- створення надзвичайних та особливих судів не допускається.

Водночас реальною та дієвою гарантією дотримання прав і законних інтересів фізичних і юридичних осіб при відправленні правосуддя, прийняття законного та обґрунтованого рішення у кожній конкретній справі за будь-яких обставин, в тому числі в умовах воєнного часу

додержання судом закріплених в процесуальних законах основних засад (принципів) судочинства

✓ це є норми загального визначального характеру, які відображають найбільш суттєві риси і властивості судочинства

✓ ці приписи є первинними, тобто непохідними від інших норм, конкретизуються у процесуальних нормах, нерозривно пов'язані та є підґрунтям для вирішення процесуальних протиріч, що виникають при здійсненні правосуддя

✓ такі засадничі норми є основним непохитним орієнтиром для кожного судді

суворе дотримання встановлених правил здійснення вітчизняного судочинства
виявлення та аналізу перешкод для ефективного здійснення правосуддя

полягає у можливості

- визначити найоптимальніші та найефективніші методи та засоби удосконалення інституту юстиції, в тому числі адміністративної
- пристосувати їх до існуючих умов військового часу, нагальних потреб суспільства
- впровадити їх з метою раціонального використання закладеного в них змісту

раціоналізація
судового
процесу в
умовах
реальної
небезпеки

мета

- ✓ підвищення економії фінансових ресурсів на певні процедури
- ✓ покращення ефективності, пришвидшення провадження для скорочення строків розгляду справ та економії часу для як найшвидшого настання правової визначеності

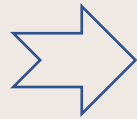
ідея процесуальної
економії

спрямована на належне
забезпечення потреб
суспільства

ПРИНЦИП ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЇ

один із ефективних засобів регулювання судових процедур

Майбутнє за
оптимізацією
судочинства

- ✓ пришвидшення, спрощення та здешевлення адміністративного процесу шляхом відмови від невиправданих ускладнень і процедурних рудиментів
- ✓ ширше використання досягнень науки та техніки
- ✓ запровадження диференціації адміністративно-процесуальної форми, але за умови дотримання при цьому гарантій прав, свобод та законних інтересів учасників провадження та мінімізації негативних явищ

ПРИНЦИП ПРОЦЕСУАЛЬНОЇ ЕКОНОМІЇ

інструменти на сучасному етапі

електронне
судочинство

правосуддя в
дистанційному
режимі

яке є ключовим елементом цифрового державного урядування в Україні, наразі представлене Єдиною судовою інформаційно-телекомунікаційною системою (ЄСІТС)

Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система (ЄСІТС) – сукупність інформаційних та телекомунікаційних підсистем (модулів), які забезпечують автоматизацію визначених законодавством та цим Положенням процесів діяльності судів, органів та установ в системі правосуддя, включаючи документообіг, автоматизований розподіл справ, обмін документами між судом та учасниками судового процесу, фіксування судового процесу та участь учасників судового процесу у судовому засіданні в режимі відеоконференції, складання оперативної та аналітичної звітності, надання інформаційної допомоги суддям, а також автоматизацію процесів, які забезпечують фінансові, майнові, організаційні, кадрові, інформаційно-телекомунікаційні та інші потреби користувачів ЄСІТС

Верховний
Суд

Дякую за увагу!